

Accounting Professional Skills Affect Audit Quality and Credibility in the Audit of Tax Auditors in the Northeastern Region

Nutrapa Kumkrong ^{1*}, and Daranee Uachanachit¹

¹ School of Accountancy, Sripatum University, Bangkok, Thailand

Article Info	Abstract
<p>Research Article</p> <p>Article history:</p> <p>Received: 24 July 2023</p> <p>Revised: 27 September 2023</p> <p>Accepted: 7 October 2023</p>	<p>The objectives of this research were 1) to study accounting professional skills that affect audit quality, 2) to study audit quality that affects audit credibility. The research tool was a questionnaire. The sample group was 150 Tax Auditors (TA) in the Northeastern region. Descriptive statistical analysis was performed including percentage, frequency, mean, standard deviation. and inferential analysis by analyzing the correlation coefficient and multiple regression analysis. The results of the study found that Accounting professional skills include intelligent learning. Relationships and communication It has a positive impact on the quality of auditing in all 7 areas, including accuracy. Objectivity Clarity Compactness Creative side Completeness Timeliness and Audit quality, including objectivity Clarity and Creative side That has a positive impact on the reliability of auditing. The significance levels of 0.01</p>
<p>Keyword</p> <p>Accounting professional skills, Audit quality, Audit reliability</p>	
<p>*Corresponding author: Nutrapa.kum@outlook.com</p>	

ทักษะความเป็นมืออาชีพทางการบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการสอบบัญชีและความน่าเชื่อถือในการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

นุชรภา คุ่มครอง^{1*} และดารณี เอื้อชนะจิต¹

¹ คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ข้อมูลบทความ	บทคัดย่อ
บทความวิจัย	การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาทักษะความเป็นมืออาชีพทางการบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการสอบบัญชี 2) ศึกษาคุณภาพการสอบบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือในการสอบบัญชี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากร (Tax Auditors : TA) ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 150 ราย โดยมีการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เชิงอนุมาน โดยการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ ผลการศึกษาพบว่า ทักษะความเป็นมืออาชีพทางการบัญชี ได้แก่ ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด ด้านความสัมพันธ์และการสื่อสาร ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการสอบบัญชี ทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ ด้านความถูกต้อง ด้านความเที่ยงธรรม ด้านความชัดเจน ด้านความกะทัดรัด ด้านความสร้างสรรค์ ด้านความสมบูรณ์ ด้านความทันเวลา และคุณภาพการสอบบัญชี ได้แก่ ด้านความเที่ยงธรรม ด้านความชัดเจน และด้านความสร้างสรรค์ ที่ส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือในการสอบบัญชี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ

ทักษะวิชาชีพบัญชี
คุณภาพการสอบบัญชี
ความน่าเชื่อถือในการสอบบัญชี

บทนำ

ในปัจจุบันกระบวนการบริหารทุกชั้นตอนล้วนต้องการข้อมูลทางการบัญชีเป็นเครื่องมือช่วยในการวางแผนตัดสินใจ และควบคุมการดำเนินงาน ผู้บริหารจะสามารถบรรลุเป้าหมายของธุรกิจได้ต้องอาศัยข้อมูลทางการบัญชีเป็นแนวทางในการบริหารงาน การบัญชีจึงมีบทบาทที่สำคัญต่อการดำเนินงานขององค์กรธุรกิจเป็นอย่างมาก เพราะฉะนั้นข้อมูลทางการบัญชีต้องถูกต้องเป็นที่ น่าเชื่อถือ เพื่อให้ผู้บริหารนำมาวางแผนประกอบการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (รัตติยา วงศรีลา และจิรพงษ์ จันทร์งาม, 2561)

ทักษะความเป็นมืออาชีพทางการบัญชีเป็นพฤติกรรมในการปฏิบัติงานที่เกิดจากความรู้ เจตคติ หรือคุณลักษณะเฉพาะตัวของแต่ละบุคคลที่สำคัญในการส่งเสริมให้บุคคลนั้นสามารถปฏิบัติงานและปฏิบัติหน้าที่ให้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ที่จะเสริมสร้างให้ผู้สอบบัญชีมีทักษะและความเชี่ยวชาญ อันจะนำไปสู่ความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ของการปฏิบัติงานตรวจสอบ (สลักจิต นิลผาย, 2561) อีกทั้ง ยังช่วยให้งบการเงินที่ตรวจสอบมีคุณภาพ มีความถูกต้อง มีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น และสามารถสร้างความเชื่อมั่นและมั่นใจแก่ผู้ใช้งบการเงินอีกด้วย

การสอบบัญชีที่มีคุณภาพนั้น จึงมีผลต่อความน่าเชื่อถือในการสอบบัญชี เพราะความน่าเชื่อถือในการสอบบัญชียิ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพการสอบบัญชีประสบความสำเร็จได้ ซึ่งผู้สอบบัญชีจะมีความสำคัญในแวดวงธุรกิจได้ก็ต่อเมื่อได้รับความน่าเชื่อถือจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง ไม่ใช่เพียงแค่ธุรกิจที่เกี่ยวข้องเท่านั้น แต่รวมไปถึงบุคคลและหน่วยงานที่ได้รับประโยชน์จากงบการเงินที่ผู้สอบได้ทำการตรวจสอบไว้นั้น (พิมพ์วิวัฒน์ มะณีวงศ์, 2555) ดังนั้นเพื่อให้ผลงานของผู้สอบมีความน่าเชื่อถือในการสอบบัญชี ผู้สอบบัญชีจึงต้องมีทักษะความเป็นมืออาชีพทางการบัญชีและมีคุณภาพในการสอบบัญชี อีกทั้งภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยมีผู้อยู่เป็นจำนวนมากและมีการอัตราเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของธุรกิจ

การสอบบัญชีที่มีคุณภาพจึงเป็นสิ่งที่ดีสำหรับธุรกิจเพราะทำให้สามารถเติบโตและประสบความสำเร็จได้ ทั้งนี้ผู้สอบบัญชีอาชีพอาจจำเป็นต้องมีทักษะความเป็นมืออาชีพทางการบัญชีที่จะทำให้การปฏิบัติงานสอบบัญชีมีคุณภาพ มีมาตรฐาน ซึ่งจะส่งผลให้การปฏิบัติงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีอาชีพอากรมีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษามีความสนใจที่จะทำการศึกษาเรื่องทักษะความเป็นมืออาชีพทางการบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการสอบบัญชีและความน่าเชื่อถือในการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีอาชีพอากรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นแนวทางในการพัฒนาการทักษะความเป็นมืออาชีพทางการบัญชี เพื่อนำไปเสริมสร้างคุณภาพการสอบบัญชีโดยผู้สอบบัญชีอาชีพอากรให้ได้มาตรฐาน และมีประสิทธิภาพเป็นประโยชน์ต่อคุณภาพของงบการเงินของผู้สอบบัญชีอาชีพอากรรับรอง อันจะนำไปสู่ความน่าเชื่อถือในการสอบบัญชีและเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือผู้ใช้งบการเงินต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะความเป็นมืออาชีพทางการบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีอาชีพอากรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. เพื่อศึกษาคุณภาพการสอบบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือในการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีอาชีพอากรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับทักษะความเป็นมืออาชีพทางการบัญชี

ทักษะทางวิชาชีพทางการบัญชีที่นักบัญชีต้องมีเพื่อให้มีคุณสมบัติเป็นนักบัญชีมืออาชีพเนื่องจากความคาดหวังที่เพิ่มมากขึ้นของผู้ว่าจ้างนักบัญชี ลูกค้า และสาธารณชนในเรื่องของการปฏิบัติงานให้เกิดประโยชน์ต่อที่ทำงานและสังคมของนักบัญชีมืออาชีพโดยทักษะความเป็นมืออาชีพทางการบัญชีประกอบด้วย 1. การเรียนรู้อย่างชาญฉลาด หมายถึง การเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ รวมถึงการนำความรู้ใหม่ ๆ มาปรับปรุงใช้ในการทำงานเพื่อให้เกิดผลสำเร็จ 2. เทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ หมายถึง การมีวิธีการทำงานใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ

ในการทำงาน รวมทั้งการนำเครื่องมือและเทคโนโลยีที่ทันสมัยและเหมาะสมมาใช้ในการดำเนินงาน 3. ด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร หมายถึง การติดต่อสื่อสารกับบุคคล หลายฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการสอบบัญชีเพื่อสนับสนุนบทบาทของการเป็นที่ปรึกษาทางธุรกิจมากขึ้น 4. ทักษะการจัดการองค์กร หมายถึง มีความสามารถในการวางแผนเชิงกลยุทธ์ และการจัดการทรัพยากรรวมถึงการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ และให้ความสำคัญกับแนวคิดและหลักการความเป็นผู้นำในทางวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลให้สามารถบรรลุเป้าหมายและประสบความสำเร็จในวิชาชีพ (ณัฐธิดา จินมอญ, 2559)

แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชี

คุณภาพของการรายงานการสอบบัญชีที่แสดงความคิดเห็นในงบการเงินของผู้สอบบัญชีอย่างมีนัยสำคัญ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นต่อผู้ใช้งบการเงินเพื่อใช้ในการตัดสินใจของบุคคลภายนอก และเพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินประกอบด้วย 1) ความถูกต้อง หมายถึง ไม่เกิดข้อผิดพลาดบิดเบือนจากความจริง 2) ความเที่ยงธรรม หมายถึง ความไม่ลำเอียง 3) ความชัดเจน หมายถึง การทำให้แน่ใจว่าค่าและข้อมูลในรายงานนั้นง่ายต่อการเข้าใจของผู้คน 4) ความกะทัดรัด หมายถึง การแสดงรายงานที่ทำให้เข้าใจสิ่งต่าง ๆ โดยง่ายและชัดเจนโดยไม่ต้องใช้คำเพิ่มเติม 5) ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง การคิดไอเดียใหม่ ๆ และวิธีการปรับปรุงให้ดีขึ้น ซึ่งช่วยให้นักงานและองค์กรมีแรงจูงใจที่จะทำการเปลี่ยนแปลงเชิงบวก 6) ความครบถ้วนสมบูรณ์ หมายถึง การนำเสนอข้อมูลที่สำคัญทั้งหมดในรายงาน 7) ความทันกาล หมายถึง การส่งรายงานที่ตรงเวลา ทันเหตุการณ์ (ลัดดาวัลย์ ยอดบัว, 2560)

แนวคิดเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือในการสอบบัญชี

ความน่าเชื่อถือในการสอบบัญชีเป็นคุณสมบัติและความสามารถของผู้สอบบัญชีในฐานะผู้เชี่ยวชาญทางด้านบัญชีรวมทั้งความเป็นอิสระจากกิจการที่ตรวจสอบที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้การยอมรับ ซึ่งจะช่วยสร้างความน่าเชื่อถือให้กับผลงานของผู้สอบบัญชีและสร้างความมั่นใจให้กับผู้ใช้งบการเงิน สมาคมวิชาชีพบัญชีและการควบคุมได้กำหนดมาตรฐานการสอบบัญชีและมารยาทของผู้สอบบัญชีไว้เป็นบรรทัดฐานให้ผู้สอบบัญชีถือปฏิบัติ (จุฬาลักษณ์ นอนิล, 2557) และความชำนาญด้านวิชาชีพเป็นพิเศษของผู้สอบบัญชีในฐานะผู้เชี่ยวชาญทางด้านบัญชีรวมทั้งก่อนเป็นอิสระจากกิจการที่ตรวจสอบที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

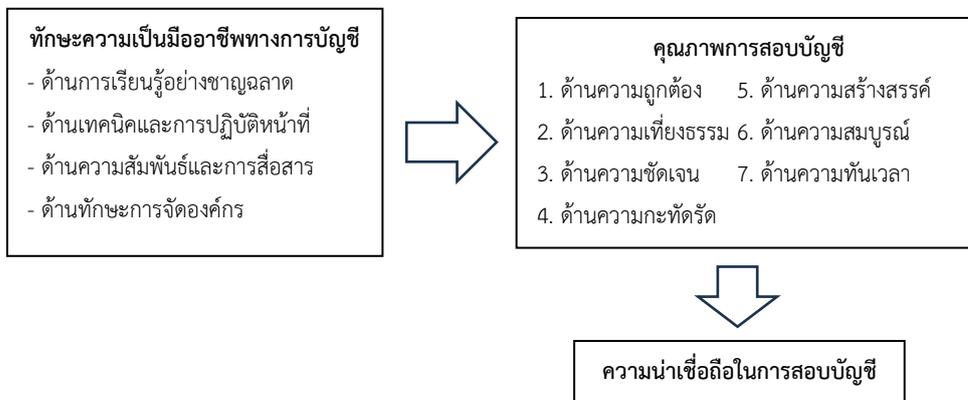
ให้การยอมรับ ซึ่งจะช่วยสร้างความน่าเชื่อถือให้กับผลงานของผู้สอบบัญชีและสร้างความมั่นใจให้กับผู้ใช้งบการเงิน (จารินยา แก้วสุริยา, 2560)

ทฤษฎีการตัดสินใจตามสถานการณ์

ทฤษฎีการตัดสินใจตามสถานการณ์ เป็นการรวบรวมแนวคิดต่าง ๆ ที่มีความเหมาะสมระหว่างกลยุทธ์และพฤติกรรมของผู้สอบบัญชี ในการตัดสินใจเพื่อนำเสนอการดำเนินงานของแต่ละบุคคลในกิจการให้เกิดผลสำเร็จ (Chandler, 1962) เป็นแนวคิดการวางแผนการตรวจสอบของผู้สอบบัญชีที่เลือกนำไป

ปฏิบัติ โดยขึ้นอยู่กับสถานการณ์หรือเป็นแนวคิดซึ่งเป็นทางเลือกของผู้สอบบัญชีในการกำหนดลักษณะระยะเวลาและขอบเขตของวิธีการตรวจสอบ โดยขึ้นอยู่กับสถานการณ์การทำงานของกิจการที่ตรวจสอบที่มีความหลากหลายต่อการปฏิบัติงานของแต่ละบุคคล หรือเป็นวิธีที่กลยุทธ์ การวางแผนการตรวจสอบที่มีลักษณะการทำงานที่แตกต่างกัน (เสนห์ พุฒตาล, 2554)

กรอบแนวคิด

รูปภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

1. ทักษะความเป็นมืออาชีพทางการบัญชี ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้ การเรียนรู้อย่างชาญฉลาด, เทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่, ความสัมพันธ์และการสื่อสาร และทักษะการจัดการจัดองค์กร

2. คุณภาพการสอบบัญชี ประกอบด้วย 7 ด้าน ดังนี้ ความถูกต้อง, ความเที่ยงธรรม, ความชัดเจน, ความกะทัดรัด, ความสร้างสรรค์, ความสมบูรณ์, และความทันเวลา

3. ความน่าเชื่อถือในการสอบบัญชี

ขอบเขตด้านประชากร กลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากร (Tax Auditors: TA) ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 240 คน (กรมสรรพากร, 2566)

2. กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากร (Tax Auditors: TA) ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยกำหนดขนาดตัวอย่างจากการเปิดตารางของเครซี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ได้จำนวน 150 คน

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ในช่วงเดือน เมษายน พ.ศ. 2566 ถึงเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2566

สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ทักษะความเป็นมืออาชีพทางการบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชีด้านความถูกต้อง

สมมติฐานที่ 2 ทักษะความเป็นมืออาชีพทางการบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชีด้านความเที่ยงธรรม

สมมติฐานที่ 3 ทักษะความเป็นมืออาชีพทางการบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการสอบบัญชีด้านความชัดเจน

สมมติฐานที่ 4 ทักษะความเป็นมืออาชีพทางการบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการสอบบัญชีด้านความกะทัดรัด

สมมติฐานที่ 5 ทักษะความเป็นมืออาชีพทางการบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการสอบบัญชีด้านความสร้างสรรค์

สมมติฐานที่ 6 ทักษะความเป็นมืออาชีพทางการบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการสอบบัญชีด้านความสมบูรณ์

สมมติฐานที่ 7 ทักษะความเป็นมืออาชีพทางการบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการสอบบัญชีด้านความทันเวลา

สมมติฐานที่ 8 คุณภาพการสอบบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือในการสอบบัญชี

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือรวบรวมข้อมูล โดยมีประชากรคือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากร (Tax Auditors: TA) ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 240 คน (กรมสรรพากร, 2566) และกลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้สอบบัญชีภาษีอากร (Tax Auditors: TA) ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 150 คน โดยขนาดกลุ่มตัวอย่างได้จากการเปิดตารางของ Krejcie and Morgan (1970) ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple random sampling) เนื่องจากกลุ่มประชากรมีขนาดเล็กและมีลักษณะเป็นเอกพันธ์ โดยการแจกแบบสอบถามออนไลน์ให้กับประชากรทั้งหมด และได้รับการตอบกลับคิดเป็นร้อยละ 62.50

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะความเป็นมืออาชีพทางการบัญชี ทั้ง 4 ด้าน ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชี ทั้ง 7 ด้าน และความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือในการสอบบัญชี โดยนำเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ขอคำแนะนำและตรวจสอบความ

ตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของข้อความจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้ค่า (Index of Item-Objective Congruence: IOC) เท่ากับ 0.988 แล้วนำแบบสอบถามที่ได้ไปเก็บข้อมูล (Try-Out) จำนวน 30 ชุด แล้วนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น โดยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) ของคอนบาช (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ เท่ากับ 0.982

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จะใช้ค่าการวิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) ความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Average) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน โดยการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient Analysis) และการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐานทักษะความเป็นมืออาชีพทางการบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการสอบบัญชี ทั้ง 7 ด้าน และเพื่อทดสอบสมมติฐานคุณภาพการสอบบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือในการสอบบัญชี

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากที่สุด จำนวน 114 คน คิดเป็น 76% และเป็นเพศชายจำนวน 36 คน คิดเป็น 24%

อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ อายุ 36 - 40 ปี จำนวน 54 คน คิดเป็น 36% รองลงมาคือ อายุน้อยกว่า 30 ปี จำนวน 36 คน คิดเป็น 24% และอายุ 30 - 35 ปี จำนวน 35 คน คิดเป็น 23.30%

ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 115 คน คิดเป็น 76.70% และระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 35 คน คิดเป็น 23.30%

รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ รายได้

เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า 50,000 บาท จำนวน 85 คน คิดเป็น 56.70% รองลงมาคือ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 50,000 - 75,000 บาท จำนวน 42 คน คิดเป็น 28% และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 100,000 บาท จำนวน 13 คน คิดเป็น 8.70%

ประสบการณ์ปฏิบัติงานด้านการสอบบัญชีของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ประสบการณ์ปฏิบัติงานด้านการสอบบัญชี 11 - 15 ปี จำนวน 50 คน คิดเป็น 33.30% รองลงมาคือ ประสบการณ์ปฏิบัติงานด้านการสอบบัญชี 5 - 10 ปี จำนวน 43 คน คิดเป็น 28.70% และประสบการณ์ปฏิบัติงานด้านการสอบบัญชีน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 31 คน คิดเป็น 20.70%

ประสบการณ์ในการทำงานด้านอื่น ๆ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ประสบการณ์ในการทำงานด้านรับทำบัญชี จำนวน 118 คน คิดเป็น 78.70% รองลงมาคือ ประสบการณ์ในการทำงานด้านวางระบบบัญชี จำนวน 29 คน คิดเป็น 19.30% และประสบการณ์ในการทำงานด้านตรวจสอบภายใน จำนวน 2 คน คิดเป็น 1.30%

ทักษะความเป็นมืออาชีพทางการบัญชี

ค่าเฉลี่ยของทักษะความเป็นมืออาชีพทางการบัญชีพบว่า เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด ($\bar{x} = 4.44$, S.D. = 0.39) รองลงมาคือ ด้านความสัมพันธ์และการสื่อสาร ($\bar{x} = 4.38$, S.D. = 0.42) ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ ($\bar{x} = 4.16$, S.D. = 0.29) และ

น้อยที่สุดคือ ด้านทักษะการจัดองค์กร ($\bar{x} = 4.15$, S.D. = 0.37) ตามลำดับ

คุณภาพการสอบบัญชี

ค่าเฉลี่ยของคุณภาพการสอบบัญชี พบว่า เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านความเที่ยงธรรม ($\bar{x} = 4.62$, S.D. = 0.41) รองลงมาคือ ด้านความชัดเจน ($\bar{x} = 4.61$, S.D. = 0.40) ด้านความถูกต้อง ($\bar{x} = 4.58$, S.D. = 0.46) ด้านความกะทัดรัด ($\bar{x} = 4.58$, S.D. = 0.36) ด้านความสมบูรณ์ ($\bar{x} = 4.45$, S.D. = 0.40) ด้านความทันเวลา ($\bar{x} = 4.42$, S.D. = 0.38) และน้อยที่สุดคือ ด้านความสร้างสรรค์ ($\bar{x} = 4.36$, S.D. = 0.33) ตามลำดับ

ความน่าเชื่อถือในการสอบบัญชี

ค่าเฉลี่ยของความน่าเชื่อถือในการสอบบัญชี พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.34$, S.D. = 0.41) โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ การปฏิบัติงานสอบบัญชีได้รับความเชื่อมั่นจากผู้ให้ข้อมูล และให้ความสำคัญในการมุ่งเน้นใช้หลักความรอบคอบ หลักความระมัดระวังในการปฏิบัติงานสอบบัญชี โดยได้รับความไว้วางใจจากผู้ซึ่งบการเงิน ($\bar{x} = 4.37$, S.D. = 0.48) และอยู่ในระดับน้อยที่สุดได้แก่ รายงานการสอบบัญชีได้รับการยอมรับจากผู้รับตรวจ ($\bar{x} = 4.30$, S.D. = 0.46)

การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ทักษะความเป็นมืออาชีพทางการบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการสอบบัญชีด้านความถูกต้อง

ตารางที่ 1 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1

Variable	Standardized Coefficients	t	Sig
ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด	0.612	7.611	0.000***
ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่	-1.177	-7.333	0.000***
ด้านความสัมพันธ์และการสื่อสาร	0.964	6.265	0.000***
ด้านทักษะการจัดองค์กร	0.104	1.451	0.149

R = 0.645, R² = 0.416, F = 25.774, Sig = 0.000***, Durbin-Watson = 1.919

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์พบว่า R² มีค่าเท่ากับ 0.416 หมายถึง ตัวแปรทั้งหมดสามารถอธิบายการใช้งานได้ร้อยละ 41.60 โดยพบว่า ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.000 และด้านความสัมพันธ์

และการสื่อสาร มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.000 ซึ่งค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของตัวแปรมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนดไว้คือ 0.01 หมายความว่า ในภาพรวมทักษะความเป็นมืออาชีพทางการบัญชี ได้แก่ ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด

ฉลาด และด้านความสัมพันธ์และการสื่อสาร ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการสอบบัญชีด้านความถูกต้อง โดยได้รับการสนับสนุนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงสรุปว่าได้รับการสนับสนุนและยอมรับสมมติฐานที่ 1

สมมติฐานที่ 2 ทักษะความเป็นมืออาชีพทางการบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการสอบบัญชีด้านความเที่ยงธรรม

ตารางที่ 2 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2

Variable	Standardized Coefficients	t	Sig
ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด	0.596	7.274	0.000***
ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่	-1.120	-6.848	0.000***
ด้านความสัมพันธ์และการสื่อสาร	0.918	5.857	0.000***
ด้านทักษะการจ้องค้กร	0.114	1.569	0.119

R = 0.627, R² = 0.393, F = 23.446, Sig = 0.000***, Durbin-Watson = 1.798

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์พบว่า R² มีค่าเท่ากับ 0.393 หมายถึง ตัวแปรทั้งหมดสามารถอธิบายการใช้งานได้ร้อยละ 39.30 โดยพบว่า ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.000 และด้านความสัมพันธ์และการสื่อสาร มีค่า ระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.000 ซึ่งค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของตัวแปรมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนดไว้คือ 0.01 หมายความว่า ในภาพรวมทักษะ

ความเป็นมืออาชีพทางการบัญชี ได้แก่ ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด และด้านความสัมพันธ์และการสื่อสาร ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการสอบบัญชีด้านความเที่ยงธรรม โดยได้รับการสนับสนุนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงสรุปได้ว่าได้รับการสนับสนุนและยอมรับสมมติฐานที่ 2

สมมติฐานที่ 3 ทักษะความเป็นมืออาชีพทางการบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการสอบบัญชีด้านความชัดเจน

ตารางที่ 3 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานที่ 3

Variable	Standardized Coefficients	t	Sig
ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด	0.559	6.614	0.000***
ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่	-1.170	-6.934	0.000***
ด้านความสัมพันธ์และการสื่อสาร	0.942	5.823	0.000***
ด้านทักษะการจ้องค้กร	0.052	0.693	0.490

R = 0.595, R² = 0.354, F = 19.833, Sig = 0.000***, Durbin-Watson = 2.004

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์พบว่า R² มีค่าเท่ากับ 0.354 หมายถึง ตัวแปรทั้งหมดสามารถอธิบายการใช้งานได้ร้อยละ 35.40 โดยพบว่า ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.000 และด้านความสัมพันธ์และการสื่อสาร มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.000 ซึ่งค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของตัวแปรมีค่าน้อยกว่าระดับ

นัยสำคัญที่กำหนดไว้คือ 0.01 หมายความว่า ในภาพรวมทักษะความเป็นมืออาชีพทางการบัญชี ได้แก่ ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด และด้านความสัมพันธ์และการสื่อสาร ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการสอบบัญชีด้านความชัดเจน โดยได้รับการสนับสนุนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงสรุปได้ว่าได้รับการสนับสนุนและยอมรับสมมติฐานที่ 3

สมมติฐานที่ 4 ทักษะความเป็นมืออาชีพทางการบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการสอบบัญชีด้านความกะทัดรัด

ตารางที่ 4 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานที่ 4

Variable	Standardized Coefficients	t	Sig
ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด	0.615	7.037	0.000***
ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่	-1.025	-5.876	0.000***
ด้านความสัมพันธ์และการสื่อสาร	0.575	3.436	0.001***
ด้านทักษะการจัดองค์กร	0.142	1.830	0.069

R = 0.556, R² = 0.309, F = 16.239, Sig = 0.000***, Durbin-Watson = 1.863

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์พบว่า R² มีค่าเท่ากับ 0.309 หมายถึง ตัวแปรทั้งหมดสามารถอธิบายการใช้งานได้ร้อยละ 30.90 โดยพบว่า ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.000 และด้านความสัมพันธ์และการสื่อสาร มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.001 ซึ่งค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของตัวแปรมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนดไว้คือ 0.01 หมายความว่า ในภาพรวมทักษะความเป็นมืออาชีพทางการบัญชี ได้แก่ ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด

และด้านความสัมพันธ์และการสื่อสาร ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการสอบบัญชีด้านความกะทัดรัด โดยได้รับการสนับสนุนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงสรุปได้ว่าได้รับการสนับสนุนและยอมรับสมมติฐานที่ 4

สมมติฐานที่ 5 ทักษะความเป็นมืออาชีพทางการบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการสอบบัญชีด้านความสร้างสรรค์

ตารางที่ 5 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานที่ 5

Variable	Standardized Coefficients	t	Sig
ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด	0.994	16.896	0.000***
ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่	-0.218	-1.853	0.066
ด้านความสัมพันธ์และการสื่อสาร	-0.527	-4.686	0.000***
ด้านทักษะการจัดองค์กร	0.012	.238	0.812

R = 0.829, R² = 0.687, F = 79.591, Sig = 0.000***, Durbin-Watson = 2.176

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์พบว่า R² มีค่าเท่ากับ 0.687 หมายถึง ตัวแปรทั้งหมดสามารถอธิบายการใช้งานได้ร้อยละ 68.70 โดยพบว่า ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.000 และด้านความสัมพันธ์และการสื่อสาร มีค่า ระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.000 ซึ่งค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของตัวแปรมีค่าน้อยกว่าระดับ

นัยสำคัญที่กำหนดไว้คือ 0.01 หมายความว่า ในภาพรวมทักษะความเป็นมืออาชีพทางการบัญชี ได้แก่ ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด และด้านความสัมพันธ์และการสื่อสาร ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการสอบบัญชีด้านความสร้างสรรค์ โดยได้รับการสนับสนุนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงสรุปได้ว่าได้รับการสนับสนุนและยอมรับสมมติฐานที่ 5

สมมติฐานที่ 6 ทักษะความเป็นมืออาชีพทางการบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการสอบบัญชีด้านความสมบูรณ์

ตารางที่ 6 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานที่ 6

Variable	Standardized Coefficients	t	Sig
ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด	0.708	8.722	0.000***
ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่	-0.941	-5.809	0.000***
ด้านความสัมพันธ์และการสื่อสาร	0.238	1.533	0.127
ด้านทักษะการจัดองค์กร	0.038	0.530	0.597

R = 0.636, R² = 0.404, F = 24.575, Sig = 0.000***, Durbin-Watson = 1.946

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์พบว่า R² มีค่าเท่ากับ 0.404 หมายถึง ตัวแปรทั้งหมดสามารถอธิบายการใช้งานได้ร้อยละ 40.40 โดยพบว่า ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.000 ซึ่งค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของตัวแปรมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนดไว้คือ 0.01 หมายความว่า ในภาพรวมทักษะความเป็นมืออาชีพ

ทางการบัญชี ได้แก่ ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการสอบบัญชีด้านความสมบูรณ์ โดยได้รับการสนับสนุนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงสรุปได้ว่าได้รับการสนับสนุนและยอมรับสมมติฐานที่ 6

สมมติฐานที่ 7 ทักษะความเป็นมืออาชีพทางการบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการสอบบัญชีด้านทันเวลา

ตารางที่ 7 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานที่ 7

Variable	Standardized Coefficients	t	Sig
ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด	0.981	22.841	0.000***
ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่	-0.229	-2.674	0.008***
ด้านความสัมพันธ์และการสื่อสาร	0.118	1.435	0.153
ด้านทักษะการจัดองค์กร	-0.007	-0.181	0.857

R = 0.913, R² = 0.833, F = 180.942, Sig = 0.000***, Durbin-Watson = 1.961

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์พบว่า R² มีค่าเท่ากับ 0.833 หมายถึง ตัวแปรทั้งหมดสามารถอธิบายการใช้งานได้ร้อยละ 83.30 โดยพบว่า ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.000 ซึ่งค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของตัวแปรมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนดไว้คือ 0.01 หมายความว่า ในภาพรวมทักษะความเป็นมืออาชีพ

ทางการบัญชี ได้แก่ ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการสอบบัญชีด้านความทันเวลา โดยได้รับการสนับสนุนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงสรุปได้ว่าได้รับการสนับสนุนและยอมรับสมมติฐานที่ 7

สมมติฐานที่ 8 คุณภาพการสอบบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือในการสอบบัญชี

ตารางที่ 8 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานที่ 8

Variable	Standardized Coefficients	t	Sig
ด้านความถูกต้อง	0.014	0.154	0.878
ด้านความเที่ยงธรรม	2.411	3.713	0.000***
ด้านความชัดเจน	0.617	7.690	0.000***
ด้านความกะทัดรัด	-2.986	-5.285	0.000***
ด้านความสร้างสรรค์	1.579	3.555	0.001***
ด้านความสมบูรณ์	0.485	1.798	0.074
ด้านความทันเวลา	-1.164	-3.340	0.001***

R = 0.967, R² = 0.935, F = 290.741, Sig = 0.000***, Durbin-Watson = 1.649

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์พบว่า R² มีค่าเท่ากับ 0.935 หมายถึง ตัวแปรทั้งหมดสามารถอธิบายการใช้งานได้ร้อยละ 93.50 โดยพบว่า ด้านความเที่ยงธรรม มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.000 ด้านความชัดเจน มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.000 และด้านความสร้างสรรค์ มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.001 ซึ่งค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติของตัวแปรมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนดไว้คือ 0.01 หมายความว่า ในภาพรวมคุณภาพการสอบบัญชี ได้แก่ ด้านความเที่ยงธรรม ด้านความชัดเจน ด้านความสร้างสรรค์ ส่งผลกระทบเชิงบวกต่อความน่าเชื่อถือในการสอบบัญชี โดยได้รับการสนับสนุนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงสรุปได้ว่าได้รับการสนับสนุนและยอมรับสมมติฐานที่ 8

การอภิปรายผล

ผลการศึกษาทักษะความเป็นมืออาชีพทางการบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการสอบบัญชีและความน่าเชื่อถือในการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ทักษะความเป็นมืออาชีพทางการบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการสอบบัญชีด้านความถูกต้อง พบว่าผู้สอบบัญชีภาษีอากร มีทักษะความเป็นมืออาชีพทางการบัญชี ในด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ ด้านความสัมพันธ์และการสื่อสาร และด้านทักษะการจัดองค์กร ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการสอบบัญชีด้านความถูกต้อง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งสอดคล้องกับ ลัดดาวัลย์ ยอด

บัว (2560) ศึกษาเรื่อง อิทธิพลของการควบคุมตรวจบัญชีและความเชี่ยวชาญทางบัญชีของผู้ตรวจสอบมีผลต่อการสอบบัญชีของสำนักงานสอบบัญชีในกรุงเทพฯ และปริมณฑล พบว่า ผู้ตรวจสอบบัญชีควรปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เฉพาะและปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพเพื่อให้งานออกมาดี สิ่งนี้ช่วยให้แน่ใจว่าการปฏิบัติงานของผู้สอบมีคุณภาพสูงและช่วยให้บรรลุเป้าหมายได้ สิ่งสำคัญคือผู้ตรวจสอบบัญชีจะต้องใส่ใจกับทุกส่วนของงาน เพื่อให้งบการเงินที่จัดทำมีความถูกต้องและมีคุณภาพดี

ทักษะความเป็นมืออาชีพทางการบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชีด้านความเที่ยงธรรม พบว่าผู้สอบบัญชีภาษีอากร มีทักษะความเป็นมืออาชีพทางการบัญชี ในด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ ด้านความสัมพันธ์และการสื่อสาร และด้านทักษะการจัดองค์กร ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการสอบบัญชีด้านความเที่ยงธรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งสอดคล้องกับ ภัฏฐธิดา จินมอญ (2559) ศึกษาเรื่อง ความเชี่ยวชาญในวิชาชีพกับคุณภาพการตรวจสอบบัญชีของ CPA ในประเทศไทย พบว่า CPA ควรใช้สิ่งนี้เป็นเครื่องมือและประโยชน์ในการปรับปรุงการตรวจสอบบัญชีให้ดีขึ้น นอกจากนี้ยังสามารถช่วยให้พวกเขาโดดเด่นในสายอาชีพบัญชีได้อีกด้วยและยังคงพยายามหาวิธีปรับปรุงบริการตรวจสอบให้ดียิ่งขึ้น

ทักษะความเป็นมืออาชีพทางการบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชีด้านความชัดเจน พบว่า ผู้สอบบัญชีภาษีอากร มีทักษะความเป็นมืออาชีพทางการบัญชี ในด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่

ด้านความสัมพันธ์และการสื่อสาร และด้านทักษะการจัดองค์กร ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการสอบบัญชีด้านความชัดเจน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งสอดคล้องกับ ลัดดาวัลย์ ยอดบัว (2560) ศึกษาเรื่อง อำนาจของการควบคุมการตรวจบัญชีและความเชี่ยวชาญทางอาชีพของผู้ตรวจบัญชีมีผลต่อคุณภาพการตรวจสอบทางการบัญชีของสำนักงานตรวจสอบทางการบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่า ผู้ตรวจสอบทางการบัญชีควรมุ่งเน้นที่จะเรียนรู้ จำเป็นต้องมีเทคนิคในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกันและเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ดี ยังต้องทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดีและสื่อสารกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดระเบียบก็มีความสำคัญเช่นกัน เพื่อให้การตรวจสอบทำอย่างถูกต้องและเชื่อถือได้ และสอดคล้องกับ ผกามาศ บุตรสาลี และคณะ (2565) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของนักบัญชีที่คาดหวังและการปฏิบัติงานตาม จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีกับคุณภาพข้อมูลทางบัญชีของนักบัญชีในสำนักงานบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ระดับคุณลักษณะของนักบัญชีที่คาดหวังและคุณภาพข้อมูลทางด้านบัญชีที่อยู่ในระดับสูงสุดจะส่งในการตัดสินใจของผู้ประกอบการให้มีความชัดเจนและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ทักษะความเป็นมืออาชีพทางการบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชีด้านความกะทัดรัด พบว่า ผู้สอบบัญชีภาษีอากร มีทักษะความเป็นมืออาชีพทางการบัญชีในด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ ด้านความสัมพันธ์และการสื่อสาร และด้านทักษะการจัดองค์กร ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการสอบบัญชีด้านความกะทัดรัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งสอดคล้องกับวันรักษ์ โสภพร (2556) ศึกษาเรื่อง การควบคุมการสอบบัญชีที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพการสอบบัญชีของสำนักงานตรวจสอบบัญชีในประเทศไทย พบว่า ผู้ตรวจสอบบัญชีได้มีการนำไปปรับใช้เกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงานตรวจสอบให้เป็นไปตามข้อกำหนด และปรับปรุงพัฒนาการตรวจสอบบัญชีให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

ทักษะความเป็นมืออาชีพทางการบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชีด้านความสร้างสรรค์ พบว่า ผู้สอบบัญชีภาษีอากร มีทักษะความเป็นมืออาชีพทางการบัญชีในด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ ด้านความสัมพันธ์และการสื่อสาร และด้านทักษะการจัด

องค์กร ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการสอบบัญชีด้านความสร้างสรรค์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งสอดคล้องกับ มงคล กิตติวุฒิกโร (2557) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาองค์ความรู้ทางการตรวจสอบบัญชีที่ผลกระทบต่อความเชี่ยวชาญทางสายอาชีพของ CPA ในประเทศไทย พบว่าผู้สอบ CPA ต้องทำความเข้าใจวิธีการพัฒนาความสามารถทางการตรวจสอบทางบัญชี เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์สูงสุดจากการพัฒนาการตรวจสอบทางบัญชี ซึ่งจะทำให้ CPA เกิดความคิดใหม่ๆ และนำความสามารถทางบัญชีมาใช้ในการทำงานและนำการปฏิบัติงานนั้นมาปรับปรุง ระบบการจัดการความรู้โดยส่งเสริมการพัฒนาความรู้ทางการตรวจสอบบัญชี

ทักษะความเป็นมืออาชีพทางการบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชีด้านความสมบูรณ์ พบว่าผู้สอบบัญชีภาษีอากร มีทักษะความเป็นมืออาชีพทางการบัญชี ในด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ ด้านความสัมพันธ์และการสื่อสาร และด้านทักษะการจัดองค์กร ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการสอบบัญชีด้านความสมบูรณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งสอดคล้องกับ อรพินท์ วงศ์ก่อ (2555) ศึกษาเรื่อง มาตรฐานการทำงานทางการตรวจสอบบัญชีที่มีผลกระทบต่อการศึกษาอย่างมีคุณภาพของ CPA ในประเทศไทย พบว่า CPA ต้องมุ่งศึกษามาตรฐานการทำงานทางการตรวจสอบทางการบัญชีอันส่งผลต่อการทำงานตามมาตรฐานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมทั้งต้องปรับปรุง พัฒนา และเพื่อให้ได้ผลงานที่มีคุณภาพ ครบถ้วน น่าเชื่อถือ และเป็นที่ยอมรับจากผู้ใช้งบการเงินต่อไป

ทักษะความเป็นมืออาชีพทางการบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชีด้านความทันเวลา พบว่าผู้สอบบัญชีภาษีอากร มีทักษะความเป็นมืออาชีพทางการบัญชี ในด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ ด้านความสัมพันธ์และการสื่อสาร และด้านทักษะการจัดองค์กร ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการสอบบัญชีด้านความทันเวลา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งสอดคล้องกับ ศรีอุบล ทองคำ (2557) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างเทคนิคการตรวจสอบทางการบัญชีที่มีผลกระทบต่อเชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของ TA พบว่า ผู้ตรวจสอบบัญชีทางภาษีอากรควรตระหนักถึงสิ่งสำคัญเกี่ยวกับเทคนิคในการตรวจสอบทางบัญชี โดยจะส่งเสริมให้การทำงานทางการบัญชีของผู้ตรวจสอบบัญชี

ทางภาษีอากรมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น ให้รายงานสะท้อนถึงผลการดำเนินงานที่แท้จริง สร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ใช้งบการเงิน โดยผู้สอบบัญชีภาษีอากรสามารถพัฒนาตนเองให้มีการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลาไม่มีที่สิ้นสุดและให้ทันกับเหตุการณ์ปัจจุบัน

คุณภาพการสอบบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือในการสอบบัญชี พบว่าผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีคุณภาพการสอบบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือในการสอบบัญชี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งสอดคล้องกับจุฬาลักษณ์ นอนิล (2557) ศึกษาเรื่อง ความรับผิดชอบในการตรวจสอบบัญชีที่ดีที่ผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของ CPA ในประเทศไทย พบว่า คุณภาพในการสอบบัญชีเป็นหนึ่งในปัจจัยที่ส่งผลกับหน้าที่ทางการสอบบัญชีที่ดี ที่จะทำให้เกิดความน่าเชื่อถือในการตรวจสอบ

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาทักษะความเป็นมืออาชีพทางการบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการสอบบัญชีและความน่าเชื่อถือในการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทำให้ได้ข้อค้นพบว่า ทักษะความเป็นมืออาชีพทางการบัญชี ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด และด้านความสัมพันธ์และการสื่อสาร ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการสอบบัญชีทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ ด้านความถูกต้อง ด้านความเที่ยงธรรม ด้านความชัดเจน ด้านความกะทัดรัด ด้านความสร้างสรรค์ ด้านความสมบูรณ์ ด้านความทันเวลา และคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความเที่ยงธรรม ด้านความชัดเจน และด้านความสร้างสรรค์ ส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือในการสอบบัญชี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการศึกษาในครั้งนี้ผู้สอบบัญชีภาษีอากรสามารถใช้เป็นข้อมูลในการปฏิบัติงานสอบบัญชีเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงาน และพัฒนางานสอบบัญชีให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. ผลการศึกษาครั้งนี้ผู้สอบบัญชีภาษีอากร ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต หรือผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับงานสอบบัญชีสามารถใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานสอบบัญชีและทักษะความเป็นมืออาชีพทางการบัญชี เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือในการสอบบัญชีให้แก่ผู้ใช้งบการเงิน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาในครั้งนี้ได้ทำการศึกษาทักษะความเป็นมืออาชีพทางการบัญชีเท่านั้น จึงควรศึกษาเกี่ยวกับทักษะด้านอื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น ทักษะทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะด้านภาษา และการสื่อสาร ทักษะด้านธุรกิจอื่น ๆ เป็นต้น เพื่อให้สามารถนำทักษะ ดังกล่าวมาพัฒนาทักษะความเป็นมืออาชีพทางการบัญชีในการปฏิบัติงานสอบบัญชีให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น
2. การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาคุณภาพการสอบบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือเท่านั้น จึงควรศึกษาเพิ่มเติม เช่น การศึกษาทักษะความเป็นมืออาชีพทางการบัญชีที่ส่งผลต่อความน่าเชื่อถือในการสอบบัญชีโดยผ่านคุณภาพในการสอบบัญชี เพื่อให้ข้อมูลในการวิจัยมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
3. การศึกษาในครั้งนี้ได้ทำการศึกษาความน่าเชื่อถือในการสอบบัญชีเท่านั้น จึงควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยอื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน สภาพแวดล้อมในการสอบบัญชี และความสำเร็จในวิชาชีพบัญชี เป็นต้น เพื่อให้สามารถนำปัจจัยดังกล่าวมาพัฒนาความน่าเชื่อถือในการสอบบัญชี ทั้งในระดับบุคลากรและระดับองค์กรได้อย่างตรงจุดยิ่งขึ้น
4. การวิจัยครั้งนี้ เป็นงานวิจัยที่เก็บข้อมูลจากแบบสอบถามออนไลน์ในช่วงระยะเวลาสั้น ๆ ดังนั้นเพื่อเป็นการเปิดมุมมองและมีการวิเคราะห์เชิงลึกมากขึ้น ผู้วิจัยเสนอให้ใช้การศึกษาวิจัยที่มีการเก็บข้อมูลในเชิงคุณภาพ การสนทนากลุ่ม หรือการสัมภาษณ์เชิงลึก เป็นต้น ควบคู่ไปกับแบบสอบถาม เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอแนะหรือให้ความคิดเห็นเพิ่มเติม

เอกสารอ้างอิง

- กรมสรรพากร. (2566). *ฐานข้อมูลรายชื่อผู้สอบบัญชีภาษีอากร*. สืบค้นเมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2566 จาก <https://rdtaxaudit.rd.go.th/TaxAuditInternet/IRPT0110.action>.
- จารินยา แก้วสุริยา. (2560). *คุณภาพในการสอบบัญชีและความต่อเนื่องในการสอบทานงานสอบบัญชีที่มีผลกระทบของต่อความน่าเชื่อถือในการสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบบัญชีรับอนุญาต CPA ในประเทศไทย* (วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต). สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- จุฬาลักษณ์ นอนิล. (2557). *หน้าที่ความรับผิดชอบในการตรวจสอบบัญชีที่มีผลกระทบของต่อความเชื่อถือของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของผู้ตรวจสอบบัญชีรับอนุญาต CPA ในประเทศไทย* (วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ณัฐธิดา จินมอญ. (2559). *ความเป็นมืออาชีพกับคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย*. *วารสารวิทยาการจัดการสมัยใหม่*, 9(2), 101-114.
- ผกามาศ บุตรสาตี, สุพัตรา รักการศิลป์ และเอมอร แสงวงโรตม์. (2565). *ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของนักบัญชีที่คาดหวังและการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีกับคุณภาพข้อมูลทางบัญชีของนักบัญชีในสำนักงานบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. *วารสารสหวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์*, 6(1), 28-44.
- พิมพ์ปวีณ์ มะณีวงศ์. (2555). *ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพที่ดี ความน่าเชื่อถือในการตรวจสอบและความสำเร็จในการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร TA ในประเทศไทย* (วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- มงคล กิตติวุฒิไกร. (2557). *ผลกระทบของการพัฒนาความรู้ทางการสอบบัญชีที่มีต่อความเป็นมืออาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย* (วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- รัตติยา วงศรีลา และจิรพงษ์ จันทร์งาม. (2561). *สมรรถนะการสอบบัญชีที่มีผลกระทบต่อคุณภาพงบการเงินของผู้สอบบัญชีภาษีอากร TA ในเขตกรุงเทพมหานคร*. ใน *การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 2* (น. 448-460). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- ลัดดาวัลย์ ยอดบัว. (2560). *อิทธิพลของการควบคุมตรวจบัญชีและความเชี่ยวชาญทางบัญชีของผู้ตรวจสอบมีผลต่อการสอบบัญชีของสำนักงานสอบบัญชีในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล*. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยธนบุรี*, 12(28), 342-357.
- วันรักษ์ โสภภาพร. (2556). *ความสัมพันธ์ระหว่างการควบคุมการสอบบัญชีกับคุณภาพการสอบบัญชีของสำนักงานสอบบัญชีในประเทศไทย* (วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศรีอุบล ทองคำ. (2557). *เทคนิคการสอบบัญชีที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงานของผู้สอบ TA ในประเทศไทย* (วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สลักจิต นิลผาย. (2561). *ทักษะการบัญชีของผู้ตรวจประเมินความเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบ และความสำเร็จในการตรวจสอบ : หลักฐานจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (CPA) และผู้ตรวจสอบภาษี (TA) ในประเทศไทย*. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด*, 12(1), 138-146.
- เสนห์ พุฒตาล. (2554). *แนวคิดทฤษฎีบริหารเชิงสถานการณ์*. สืบค้นเมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2566 จาก <http://www.kroobannok.com/blog/20420>.
- อรพินท์ วงศ์ก่อ. (2555). *ผลกระทบของมาตรฐานการปฏิบัติงานทางการสอบบัญชีที่มีต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย* (วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Chandler, A. (1962). *Strategy and structure: Chapters in the history of the industrial Enterprise* Cambridge. MA: The MIT Press.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D.W. (1970). Determining sample sizes for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30, 607-610.